TUSSEN HELLEFLINT EN DONDERSTENEN

door

Eric de Wit

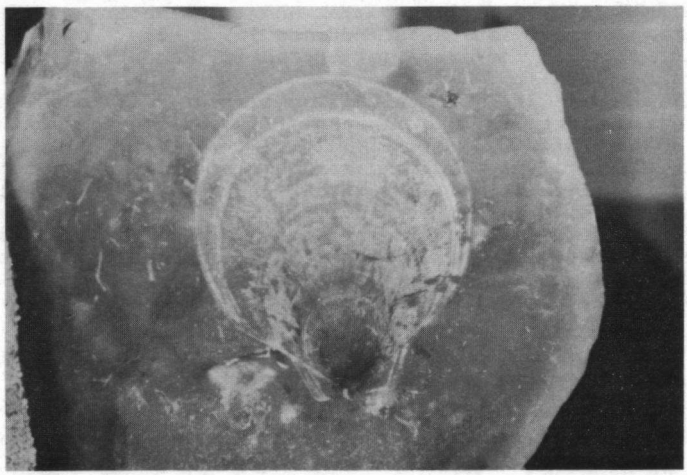
Tijdens de derde ijstijd (het Würm-glaciaal) heeft het ijs zich vanuit Scandinavië over een groot deel van Europa uitgebreid. De gletsjer heeft van Zuidwest-Finland een westelijke koers gekozen. De Noordzee was toen een dal en de Oostzee een groot zoetwatermeer. De gletsjer heeft veel klei en keien naar ons land getransporteerd. Deze klei wordt dan ook keileem genoemd en deze stenen: noordelijke kristallijne gidsgesteenten. De vuurstenen zijn afkomstig uit Denemarken. Zij zijn stollingsgesteenten van het Boven-Krijt van Europa. Door de kracht van

de gletsjer zijn de stuwwallen in het oosten van het land, de Hondsrug, Texel en het voormalige eiland Wieringen ontstaan.

Bij recentelijke deltawerken aan de dijk van Wieringen is een unieke opening gemaakt, waar een grote hoeveelheid van deze zwerfstenen aan de oppervlakte is gebracht. Hierbij heb ik de afgelopen jaren een unieke collectie zwerfstenen vergaard en heb daarbij bijzondere vondsten gedaan.

Tussen de stenen vond ik onder andere een meteoriet, een eoliet en een loodbom. In het verleden zijn zeer grote meteoorstenen of vallende sterren op aarde terecht gekomen. Even ten noorden van de Finse havenplaats Pori ligt een meer met een grootste lengte van tien kilometer, waarvan men het ontstaan toeschrijft aan de inslag van een grote meteoor.

Een loodbom is een vulkanisch produkt evenals meerdere vulkanische sedimenten en sintels. In de vuurstenen trof ik verschillende soorten zeeëgels, zeelelies en een drietal Pectensoorten aan. Ook in zoetwatergesteente werden fraaie fossielen gevonden.

(Nilsson, 1827)